

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (första avdelningen)
den 6 april 1995 *

I mål T-152/89,

ILRO SpA, bolag bildat enligt italiensk rätt, Lecco-Pescarenico (Italien), företrätt av Maurice Laredo, advokat i Paris, med delgivningsdress i Luxemburg hos advokatbyrån Ernest Arendt, 8—10, rue Mathias Hardt,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Enrico Traversa vid rättstjänsten, i egenskap av ombud, biträdd av Alberto Dal Ferro, advokat i Vicenza, med delgivningsadress i Luxemburg hos Georgios Kremlis, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 89/515/EEG av den 2 augusti 1989 angående ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.553 — Svetsat armeringsnät, EGT nr L 260, 1989, s. 1),

meddelar

* Rättegångsspråk: franska.

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av H. Kirschner, ordförande, och C.W. Bellamy, B. Vesterdorf, R. García-Valdecasas och K. Lenaerts, domare,

justitiesekreterare: H. Jung,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 14—18 juni 1993,

följande

Dom

Bakgrund

- 1 Det förevarande målet rör kommissionens beslut 89/515/EEG av den 2 augusti 1989 angående ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.553 — Svetsat armeringsnät, EGT nr L 260, s. 1, nedan kallat "beslutet"), genom vilket kommissionen ålade fjorton producenter av svetsat armeringsnät böter för överträdelse av artikel 85.1 i fördraget. Den produkt som är föremål för beslutet är svetsat armeringsnät. Det rör sig om en färdigmonterad armaturprodukt som består av slät eller skårad kalldragen ståltråd som sammansvetsas till ett nät på varje korsningspunkt. Detta används på nästan alla områden där man bygger i armerad betong.

- 2 Från och med år 1980 har ett visst antal samordnade förfaranden — som har gett upphov till beslutet — utvecklats inom denna sektor på marknaderna i Tyskland, Frankrike och i Benelux-länderna.
- 3 Kommissionens tjänstemän genomförde den 6 och den 7 november 1985 med stöd av artikel 14.3 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT nr 13, 1962, s. 204, nedan kallad "förordning nr 17"), samtidigt och utan förvarning undersökningar av sju företags och två sammanslutningars kontor, nämligen hos Tréfilunion SA, Sotralentz SA, Tréfilarbeid Luxembourg-Saarbrücken SARL, Ferriere Nord SpA (Pittini), Baustahlgewebe GmbH, Thibo Draad-en Bouwstaalprodukten BV (Thibodrad), NV Bekaert, Syndicat national du tréfilage d'acier (STA) och Fachverband Betonstahlmatten eV; den 4 och den 5 december 1985 genomförde de vidare undersökningar av följande företags kontor ILRO SpA, G. B. Martinelli, NV Usines Gustave Boël (afdelning Trébos), Tréfileries de Fontaine-l'Évêque (TFE), Frère-Bourgeois Commerciale SA, Van Merksteijn Staalbouw BV och ZND Bouwstaal BV.
- 4 De sakförhållanden som upptäcktes under undersökningarna samt de upplysningar som erhöles genom tillämpning av artikel 11 förordning nr 17 fick kommissionen att dra den slutsatsen att de berörda producenterna mellan åren 1980 och 1985 hade överträtt artikel 85 i fördraget genom ett antal överenskommelser eller samordnade förfaranden avseende leveranskvoter och priser på svetsat armeringsnät. Kommissionen inledde det förfarande som föreskrivs i artikel 3.1 i förordning nr 17 och den 12 mars 1987 skickades meddelandet om anmärkningar till de berörda företagen som besvarade meddelandet. Förhör med företagets företrädare ägde rum den 23 och den 24 november 1987.
- 5 Efter detta förfarande fattade kommissionen beslutet. Enligt detta (punkt 22) bestod konkurrensbegränsningarna av en grupp av överenskommelser och/eller samordnade förfaranden som hade som syfte att fastställa priser och/eller leverans-

kvoter och en uppdelning av marknaderna för svetsat armeringsnät. Dessa samordnade förfaranden hade enligt kommissionen samband med olika delmarknader (Frankrike, Tyskland eller Benelux-länderna) men påverkade handeln mellan medlemsstaterna, eftersom företag deltog som var etablerade i flera medlemsstater. Enligt beslutet "handlar det i det föreliggande fallet mindre om ett övergripande samordnat förfarande mellan samtliga producenter i alla berörda medlemsstater, än om en samling olika samordnade förfaranden mellan deltagare som ibland också är olika. I alla fall har dessa samordnade förfaranden i och med att de reglerar olika delmarknader som resultat att i hög grad reglera en väsentlig del av den gemensamma marknaden."

6 Beslutet har följande lydelse:

"Artikel 1

Företagen Tréfilunion SA, Société métallurgique de Normandie (SMN), CCG (TECNOR), Société de treillis et panneaux soudés (STPS), Sotralentz SA, Tréfilarbe SA eller Tréfilarbe Luxembourg-Saarbrücken SARL, Tréfileries de Fontaine-l'Évêque, Frère-Bourgeois Commerciale SA (numera Steelinter SA), NV Usines Gustave Boël, afdeling Trébos, Thibo Draad-en Bouwstaalprodukten BV (numera Thibo Bouwstaal BV), Van Merksteijn Staalbouw BV, ZND Bouwstaal BV, Bau-stahlgewebe GmbH, ILRO SpA, Ferriere Nord SpA (Pittini) och G. B. Martinelli fu G. B. Metallurgica SpA har överträtt artikel 85.1 i EEG-fördraget, genom att, mellan den 27 maj 1980 och den 5 november 1985, i ett eller flera fall delta i en eller flera överenskommelser och/eller samordnade förfaranden (avtal, beslut av företagssammanslutningar eller samordnade förfaranden), som bestod i att fastställa försäljningspriser, begränsa försäljningen, dela upp marknaderna sinsemellan och i att vidta åtgärder för att tillämpa dessa samordnade förfaranden samt för att kontrollera denna tillämpning.

Artikel 2

I den mån dessa fortsätter att vara verksamma inom sektorn för svetsat armeringsnät i gemenskapen, skall de i artikel 1 nämnda företagen omedelbart upphöra med de konstaterade överträdelserna (om detta ännu inte skett) och i framtiden, vad gäller denna verksamhet, avstå från alla överenskommelser och/eller samordnade förfaranden som har samma eller liknande syfte eller resultat.

Artikel 3

Följande böter åläggs nedannämnda företag för de överträdelser som konstaterats i artikel 1:

- 1) Tréfilunion SA (TU): 1 375 000 ecu i böter,
- 2) Société métallurgique de Normandie (SMN): 50 000 ecu i böter,
- 3) Société des treillis et panneaux soudés (STPS): 150 000 ecu i böter,
- 4) Sotralentz SA: 228 000 ecu i böter,
- 5) Tréfilarbeid Luxembourg-Saarbrücken SARL: 1 143 000 ecu i böter,

- 6) Steelinter SA: 315 000 ecu i böter,

- 7) NV Usines Gustave Boël, afdeling Trébos: 550 000 ecu i böter,

- 8) Thilo Bouwstaal BV: 420 000 ecu i böter,

- 9) Van Merksteijn Staalbouw BV: 375 000 ecu i böter,

- 10) ZND Bouwstaal BV: 42 000 ecu i böter,

- 11) Baustahlgewebe GmbH (BStG): 4 500 000 ecu i böter,

- 12) ILRO SpA: 13 000 ecu i böter,

- 13) Ferriere Nord SpA (Pittini): 320 000 ecu i böter, och

- 14) G. B. Martinelli fu G. B. Metallurgica SpA: 20 000 ecu i böter.”

Förfarandet

- 7 Det var under dessa omständigheter som sökanden, ILRO SpA (nedan kallat "ILRO"), genom en ansökan som inkom till domstolens kansli den 30 oktober 1989 väckte den föreliggande talan för att få beslutet ogiltigförklarat. Tio av de tretton övriga mottagarna av detta beslut har likaledes väckt talan.

- 8 Genom beslut av den 15 november 1989 hänsköt domstolen detta mål tillsammans med de tio övriga målen till förstainstansrätten i enlighet med artikel 14 i rådets beslut 88/591/EKSG, EEG, Euratom av den 24 oktober 1988 om upprättandet av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt (EGT nr L 319, s. 1). Dessa mål gavs nummer T-141/89—T-145/89 och T-147/89—T-152/89.

- 9 Genom beslut av den 13 oktober 1992 förenade förstainstansrätten målen vad gäller det muntliga förfarandet — i enlighet med artikel 50 i rättegångsreglerna — på grund av sambandet mellan målen.

- 10 Genom de skrivelser som inkom till förstainstansrättens kansli mellan den 22 april och den 7 maj 1993 besvarade parterna de frågor som förstainstansrätten ställt.

- 11 På grundval av svaren på dessa frågor och referentens rapport beslutade förstainstansrätten att inleda det muntliga förfarandet utan att vidta åtgärder för bevisupptagning.

- 12 Parternas framställningar och svar på förstainstansrättens frågor hördes under det sammanträde som ägde rum den 14—18 juni 1993.

Parternas yrkanden

- 13 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara beslutet med alla dess rättsverkningar.

- 14 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan såsom ogrundad,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna vid förstainstansrätten.

Saken

- 15 Förstainstansrätten konstaterar att sökanden i beslutet (punkterna 23, 51, 159 och 160) klandras för deltagande i två grupper av samordnade förfaranden på den franska marknaden. I dessa samordnade förfaranden deltog, å ena sidan, de franska producenterna (Tréfilunion, STPS, SMN, CCG och Sotralentz) och, å andra sidan, de utländska producenter som verkade på den franska marknaden (ILRO, Ferriere Nord, Martinelli, Boël/Trébos, Tréfileries de Fontaine-l'Évêque, Frère-Bourgeois Commerciale och Tréfilarbe) och hade som syfte att fastställa priser och kvoter för att begränsa importen av svetsat armeringsnät till Frankrike samt att leda till informationsutbyte. Den första gruppen samordnade förfaranden där sökanden deltog genomfördes mellan april 1981 och mars 1982. Sökanden deltog mellan början av år 1983 och maj 1984 i den andra gruppen samordnade förfaranden (punkt 70 i beslutet). Denna andra grupp av samordnade förfaranden stadfästes i oktober 1983 genom antagandet av ett "avtalsprotokoll".

Parternas argument

- 16 Sökanden, som har medgett att den deltagit i de möten som avsåg de samordnade förfarandena, har gjort gällande tre argument som stöd för att kommissionen oriktigt har förväxlat dess deltagande i de samordnade förfarandena med dess deltagande i mötena.
- 17 I första hand har sökanden hävdat att den endast deltog i vissa möten och att den där inskränkte sig till att inhämta upplysningar om marknadsläget och de olika deltagandes produktion.
- 18 I andra hand har sökanden gjort gällande att den på marknaden, vare sig vad gäller dess prissättning eller leveranser, aldrig har följt de beslut som hade fattats på mötena. I detta sammanhang har sökanden beträffande perioden mellan åren 1981—1982 för det första åberopat ett telexmeddelande av den 15 mars 1982 (punkt 40 i beslutet) som Castelnuovo vid Boël/Trébos skickade till Pittini vid Ferriere Nord, där det står att "Montanelli på ILRO säljer ansevärliga mängder av svetsat armeringsnät i Frankrike till priser som är klart lägre än de som överenskomits inom ramen för det fransk-belgisk-italienska avtalet från början av år 1981" och, för det andra, ett yttrande av den 20 juni 1985 från Commission française de la concurrence, enligt vilken "utländska producenter (till exempel bolaget ILRO) och vissa oberoende (till exempel bolaget Sotralentz) då började dumpa priserna i förhållande till järnindustriella koncerners dotterbolag och kraftigt öka sin andel av den nationella marknaden (som steg från 29 % i december 1981 till 41 % i februari 1982)".
- 19 För det tredje har sökanden framhållit att även om den deltog i möten skedde det av fruktan för att de franska myndigheterna, på sökandens franska konkurrenters begäran, skulle ha dragit tillbaka tillståndet för dess produkter, vilket framgår av den talan som kommissionen väckte vid domstolen den 4 december 1985 mot Franska republiken angående avskaffande av hindren för import av ILRO:s produkter till Frankrike.

- 20 Sökanden har anfört att, eftersom den inte hade anslutit sig till de samordnade förfarandena och alltid hade vägrat att rätta sig efter anvisningar som antagits inom ramen för dessa, kan den inte klandras för att ha överträtt artikel 85.1 i fördraget.
- 21 Kommissionen har framhållit att sökanden har medgett sitt deltagande i de möten under vilka det avtalats om de samordnade förfarandena och att densamme inte har bestridit dessas konkurrensbegränsande syfte.
- 22 Kommissionen har tillagt att de i beslutet omnämnda dokumenten räcker till för att bevisa att sökanden aktivt deltog i dessa samordnade förfaranden, både vad gäller dessas utarbetande och genomförande. ILRO följde inte endast de initiativ som andra producenter hade tagit, utan förhandlade direkt om italienska "inträdeskvoter" och om de priser som skulle tillämpas på den franska marknaden. Det förhållandet att ILRO ibland avvek något från de beslut som hade fattats inom ramen för de samordnade förfarandena, bevisar inte på något sätt att denne inte deltog utan visar tvärtom dennes fullständiga inblandning i dessa.

Förstainstansrättens bedömning

- 23 Förstainstansrätten konstaterar att sökanden har medgett att den har deltagit i de möten under vilka det avtalades om de samordnade förfarandena och att denne inte har bestridit dessas syfte, nämligen att fastställa priser och kvoter. Det finns således skäl att undersöka om sökanden genom sina argument kan bevisa att kommissionen oriktigt förväxlat dess deltagande i mötena med dess deltagande i de samordnade förfarandena.
- 24 Det bör för det första framhållas att sökanden under mötenas förlopp inte inskränkte sig till att samla information om marknaden utan deltog aktivt i vissa möten. I själva verket förklarade ILRO:s företrädare Montanelli under mötet i Milano (Italien) den 4 januari 1983 att han "önskade sluta ett nytt avtal och att han kunde handla i ILRO:s och i Pittinis namn" (Ferriere Nord) och uppskattade att

”det önskvärda priset för svetsat armeringsnät på den franska marknaden, utgående från ett pris på 1 725 FF på valstråd, borde vara 2 625 FF, varav 900 FF för mervärde och transport”, vilket framgår av det protokoll för mötet som funnits hos Tréfilunion (punkt 52 i beslutet). Likaledes antydde han på mötet den 23 februari 1983, under vilket det avtalades om fördelningen av kvoterna (61 % för anslutna franska producenter, 19 % för icke-anslutna franska producenter, 3 % för Belgien, 7 % för Tyskland, 10 % för Italien) och om två successiva prisökningar (mellan 200—300 FF från och med april 1983, 300 FF i juli månad), att ”om ett globalt avtal inte kan slutas senast den 10 mars, kan ILRO för april månads del inte förplikta sig till mindre än 700 FF” vilket framgår av Cattapans två promemorior angående detta möte (punkt 53 i beslutet) och av Hallers — som var företrädare för CCG — promemoria (punkt 54 i beslutet).

- 25 För övrigt anser förstainstansrätten att, även om det skulle antas att sökanden inte lika aktivt som andra producenter deltog i mötena, lät denne med tanke på dessas uttryckligen konkurrensbegränsande natur och syfte genom att delta utan att aktivt ta avstånd från dessas innehåll, andra deltagare förstå att den samtyckte till mötenas resultat och skulle följa dem.
- 26 I detta sammanhang finns det skäl att konstatera att det — under det möte som hölls i Paris den 1 april 1981 och där, förutom sökanden, franska, italienska och belgiska producenter deltog — avtalades att de italienska producenterna för en period av tolv månader från och med april 1981 skulle ha en kvot på 32 000/33 000 ton varav 24 000/25 000 skulle tillhöra sökanden. På detta möte fastställdes priserna på olika typer av svetsat armeringsnät, rabatter, avgifterna för inträde till marknaden och olika former för informationsutbyte. Detta framgår av det den 9 april 1981 daterade telexmeddelande som Italmet, Ferriere Nord's och Martinellis agent i Frankrike sände till Martinelli (punkt 33 i beslutet), av Maries — som är direktör för Tréfilunions avdelning för svetsat armeringsnät och sedan 1983 ordförande för Association technique pour le développement de l'emploi du tréillis soudé — promemoria daterad den 9 april 1981 (punkt 34 i beslutet) och av Tréfilunions tabell som kallas ”Importen av svetsat armeringsnät från Italien” (punkt 35 i beslutet).

- 27 Sökanden kan följaktligen i det föreliggande fallet inte stödja sig på sitt förhållningssätt på mötena.
- 28 Det bör vidare framhållas att sökanden deltog i genomförandet av de samordnade förfarandena. I själva verket anger olika dokument (punkterna 64 och 65 i beslutet) för varje företag som i oktober 1983 hade undertecknat avtalsprotokollet dessas leveranser och marknadsandelar för varje månad under åren 1983—1984. Det förhållandet att de belopp som i dessa dokument är hänförliga till sökanden motsvarar innehållet i avtalsprotokollet räcker för att bevisa att sökanden under den avsedda perioden deltog i genomförandet av dessa.
- 29 Förstainstansrätten konstaterar att kommissionen har framfört två indicier för att fastställa att sökanden under åren 1981—1982 deltog i genomförandet av de då gällande samordnade förfarandena. Det rör sig om två promemorior som Ferriere Nord har upprättat (punkterna 37 och 38 i beslutet) angående möten den 20 oktober 1981 och den 18 februari 1982, i vilka sökanden bevisligen deltog, och av vilka det framgår att de deltagande på dessa möten var nöjda med genomförandet av sina avtal.
- 30 De två förhållanden som sökanden har framhållit motbevisar inte de av kommissionen, för tiden före början av år 1982, framlagda förhållandena. Det den 15 mars daterade telexmeddelandet från Boël/Trébos till Ferriere Nord (punkt 40 i beslutet) visar nämligen att sökanden, under de månader eller veckor som föregick detta datum, inte längre iakttog de samordnade förfarandena, medan yttrandet från Commission française de la concurrence visar att sökanden från och med januari 1982 "började" dumpa och öka sin andel av den nationella marknaden, vilket tyder på att Commission française de la concurrence ansåg att sökanden före detta datum hade följt priserna och kvoterna.
- 31 Av detta följer att kommissionen med tillräcklig sannolikhet har bevisat att sökanden ända till början av år 1982 deltog i genomförandet av de samordnade förfarandena som förekom under perioden 1981—1982.

- 32 Det förhållandet att sökanden inte längre iakttog de priser och kvoter som hade fastställts på mötena under de första månaderna av år 1982 befriar inte denne från ansvar. Det följer nämligen av domstolens rättspraxis att det är överflödigt att beakta den konkreta verkan av ett samordnat förfarande, då det framgår såsom av de samordnade förfaranden som beslutet avser att detta har som syfte att hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen inom den gemensamma marknaden (domstolens dom av den 11 januari 1990, Sandoz Prodotti Farmaceutici mot kommissionen, C-277/87, Rec. s. I-45).
- 33 Det finns för det tredje skäl att framhålla att sökandens oro för att bli utsatt för konkurrenternas och de franska myndigheternas motåtgärder inte berättigar dennes deltagande i möten som hade som ändamål att begränsa konkurrensen. Däremot borde sökanden, om det antas att dennes fruktan var berättigad, ha anmält påtryckningarna till de behöriga myndigheterna och ha gjort en ansökan hos kommissionen enligt artikel 3 i förordning nr 17 hellre än ha deltagit i nämnda möten (se förstainstansrättens dom av den 10 mars 1992, Hüls mot kommissionen, T-9/89, Rec. s. II-499, punkt 128).
- 34 Av det hittills anförda följer, såsom konstaterats i beslutet, att sökanden har överträtt artikel 85.1 i fördraget genom att ansluta sig till avtal som hade som syfte att begränsa konkurrensen inom den gemensamma marknaden och som kunde påverka handeln mellan medlemsstaterna.
- 35 Talan skall således ogillas.

Rättegångskostnader

- 36 Enligt artikel 87 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om så har yrkats. Eftersom sökanden har tappat målet och

kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, skall denne förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande dom:

- 1) **Talan ogillas.**
- 2) **Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Kirschner

Bellamy

Vesterdorf

García-Valdecasas

Lenaerts

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 6 april 1995.

H. Jung

H. Kirschner

Justitiesekreterare

Ordförande